

Mrtví přece nemají oči

Markéta Argenis

To jsi zase ty, Cordiane? Vylez ven! Ukaž se! Vždycky se plížíš podél zdí, schováváš se v tmavých koutech. Jsi stejně zbabělý jako ostatní přízraky. Bojíš se světla. Jen se ukaž! Za ty roky jsem si už zvykl na ten tvůj bledý mrtvolný obličej. Zase přicházíš, abys mi vyčítal minulost? Poslyš, jak si vůbec dovoluješ mě soudit? Ty – krásný, pohledný chlapec z dobré rodiny, privilegovaný, favorizovaný. Nikdy jsi nemusel pro nic trpět. Netušíš, co je skutečné strádání.

Něco ti povím. Posad' se a dobře poslouchej. Ten příběh jsem ještě nikomu nevyprávěl. Bylo mi devět a můj život byl ubohý, příšerný. Neznal jsem než bídu a ústrky. V jednu chvíli byla má bolest tak nesnesitelná, že jsem si jen přál, aby to všechno skončilo. Vypravil jsem se do chrámu zúčtovat s těmi, kteří mou tragédii zinscenovali. Jiným dali všechno, mně nedali nic.

Stravovaný vlastním hladem, s rukama plnýma mokvajících boláků jsem se vyškřábal nahoru po schodišti. Ostatní se uvnitř pokorně plazili před oltářem, já vstoupil bez zábran, připravený podívat se bohům do tváří. Hleděl jsem jim do očí tak směle a přímo, jak jen to bylo možné. Předpokládal jsem, že mě za to stihne trest. Nebesa se rozestoupí, vyšlehne blesk a sežehne mě na popel. Přesně tak, jak o tom mluví mágové. Jenže nestalo se vůbec nic. Pak přišel jeden z kněží a srazil mě na kolena pro tu neomluvitelnou troufalost. A zatímco mě tloukl, já četl v nehybných mramorových tvářích souhlas, tiché přitakání myšlence, kterou mi náhle podsunula mysl. Zčistajasna jsem uviděl svou cestu vzhůru a bylo mi zřejmé, že mě žádná překážka nezastaví. Byl jsem povoláný k vyšším cílům.

Tu myšlenku stačilo přijmout. Stačilo učinit rozhodnutí, svolit k tomu údělu a můj život se změnil. Příležitosti přicházely. Viděl jsem je i tam, kde bych je předtím nehledal. Obratně jsem šplhal vzhůru. Ano, Cordiane, i po tvých zádech a zádech tvé sestry jsem vylezl o kousek výš. Potom byl najednou ten žebřík příliš krátký.

Ne, nesnaž se sám sobě namluvit, že jsme byli přátelé. Nikdy jsi nemiloval skutečného Kritypa – toho špinavého usmrkance, tu lůzu. Oblíbil sis obraz šikovného, úslužného mladíka, který jsem ti nabídl. Jen si to přiznej. Kolikrát jsi takového vyvrhele od sebe na ulici odstrčil holí, když příliš neodbytně žebřil o almužnu? Kolikrát jsi odvrátil zrak, abys nemusel připustit, že i ty sám na vši té ubohosti neseš svůj díl odpovědnosti?!

Soudíš o mně, že jsem zrůda? Ale jdi! Vždyť ani ty nejsi bez viny. Tento svět jsi stvořil právě ty a tobě podobní. A před nimi otcové jejich otců – všichni mocní, bohatí a samolibí. Já se jen naučil hrát podle daných pravidel. Kdybyste to nezapackali, mohl to být krásný svět, nemyslíš? Nikdo by nebyl větší ani menší, na každého by připadal rovný díl úcty a lidské důstojnosti.

Vzpomínám si na ten večer, kdy jsem ti u sebe naléval víno a utěšoval tě, že obvinění proti tobě vznesená se jistě vysvětlí. Jed se ti s každým douškem pomalu vsakoval do kostí. Myslíš, že jsem měl výčitky? Ne. Popravdě, cítil jsem rozkoš. Skutečnou rozkoš z rozehrané partie. Tvá smrt byla jen dalším nutným krokem. Viděl jsem ho jasně a zřetelně, jako jsem viděl každý další tah, i ten poslední, který mě vynese vysoko nahoru – nade všechny a nade všechno.

Když odhodíš falešná přesvědčení, pochopíš, že co je nezbytné, je i dobré. Tvá smrt byla jen logickým vyústěním situace. Přiznáním tvé viny. To tys zabil svou sestru, ne já. Byla to tvá přehnaná žárlivost, chorobný, nepřírozený chtíč. Udivuje tě to? Jen jdi a zeptej se jich. Všichni tomu věří. Mě milují, tebe zatracují. Vždyť já sám jim za tvými zády nestranně předložil důkazy o tvé vině. Vystoupil jsem proti muži, jemuž jsem vděčil za mnohé. vzdal jsem se osobních pohnutek a sympatií, aby právo mohlo zvítězit. Ne, nebylo lepšího a důvěryhodnějšího kandidáta, který by mohl zaujmout tvé místo po boku vládce. I z toho jsem ovšem časem vyrostl. Vidíš tu korunu? Vidíš ji?!

Myslíš, že spravedlnost nakonec zvítězí a pravda vyjde najevo? Nenech se vysmát. Vždycky, když vcházím do chrámu, dívám se bohům přímo do tváří. Dnes už mi nepřipadají tak ohromní a hroziví. Vlastně jsou docela malí. Připomínají šachové figurky.

Co tam tak stojíš a díváš se tím studeným rybím pohledem? Na co koukáš? Mrtví přece nemají oči. Tak jdi už, říkám ti. Vypadni! Zmiz! Už svítá.